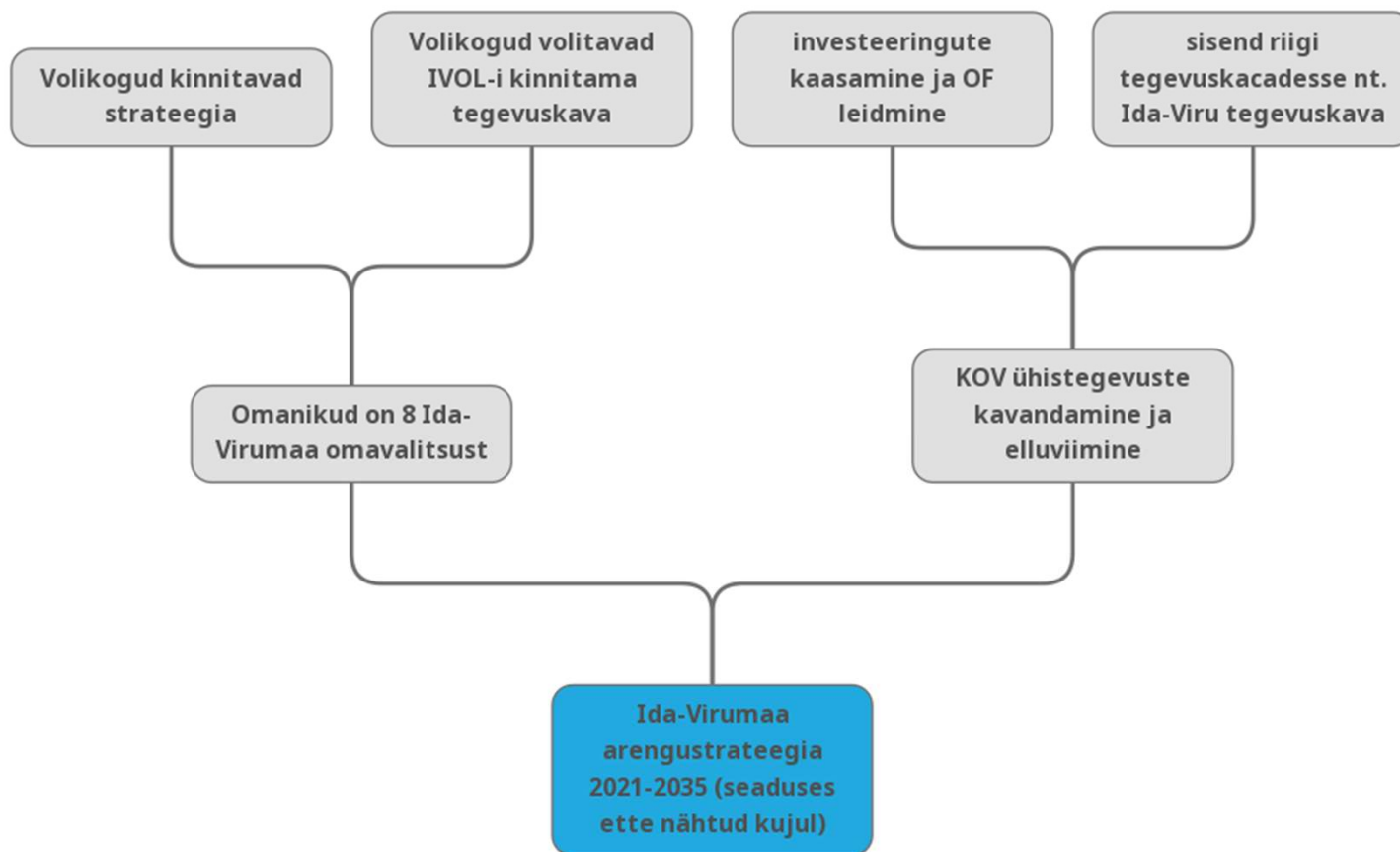

Ida-Virumaa arengustrateegia 2021-2035

Eelnõu tutvustus

28.09.2021

Jõhvi

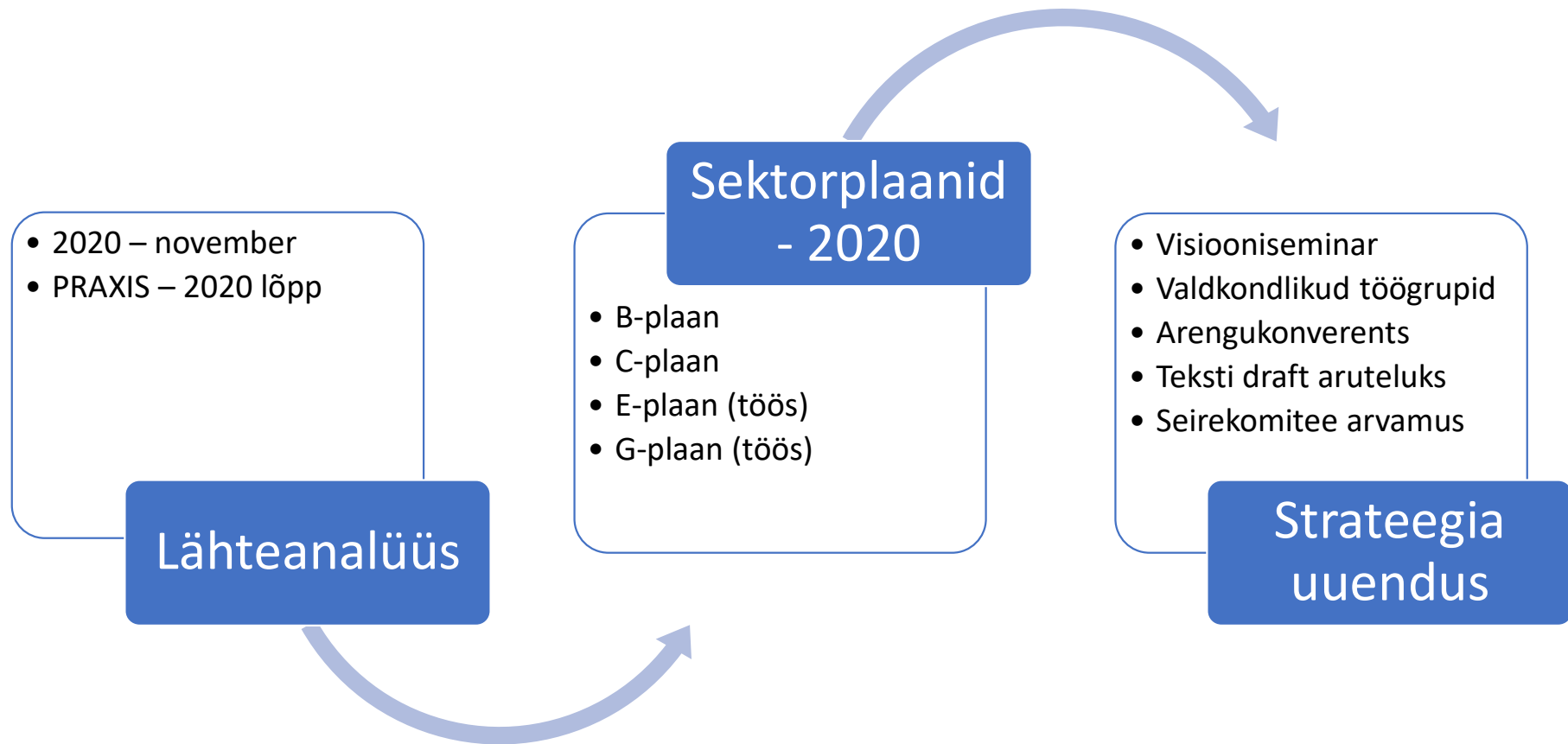

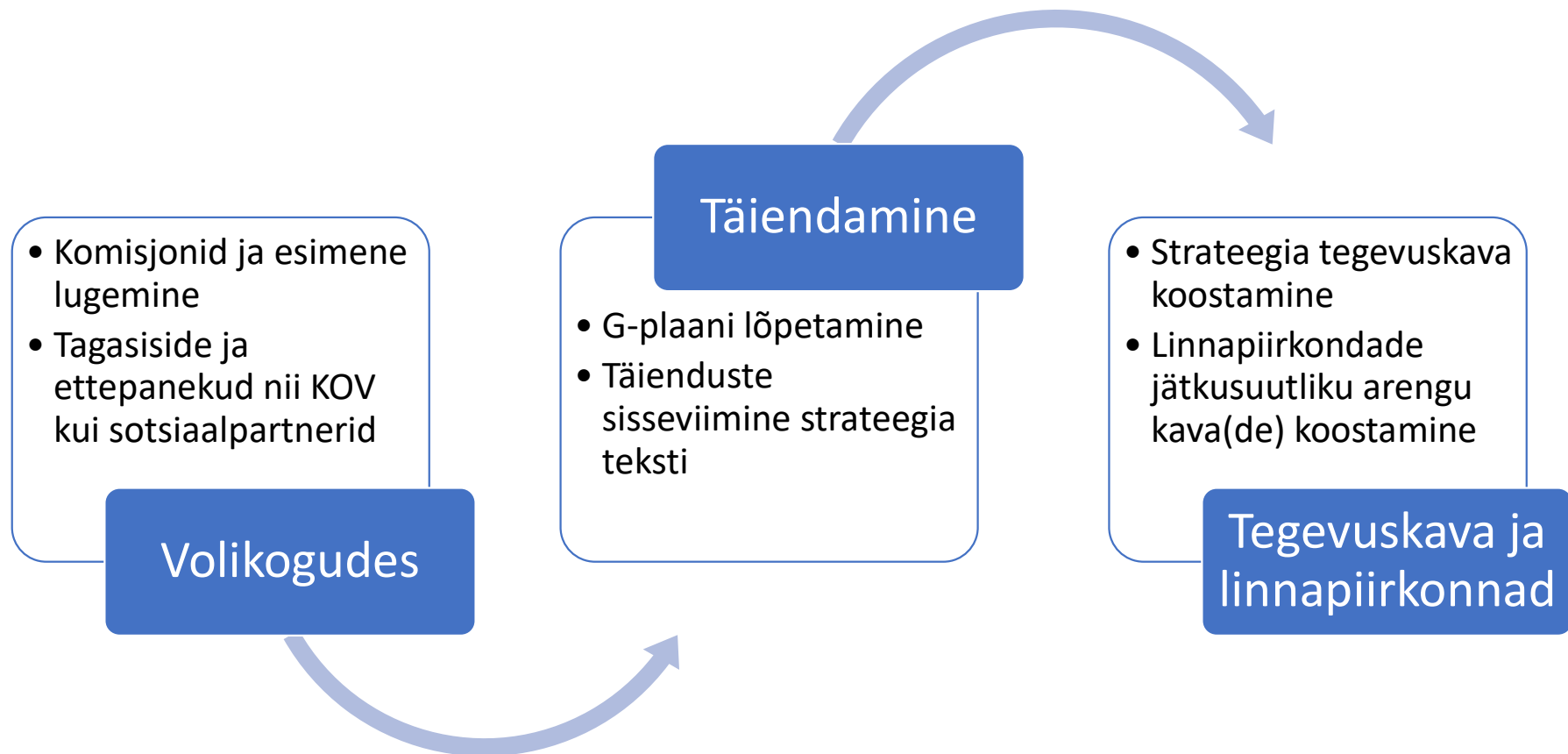
Ida-Viru
maakonna
arengustrateegia
2021-2035

- Volikogud - strateegia heakskiitmine
- Juhtgrupp (IVOL juhatus) - strateegiliste otsuste vastuvõtmine
- Töögrupp - otsuste ettevalmistamine juhtgrupile
- *IVOL (MARO) - strateegia koostamise korraldamine*
- *IVEK - strateegia vahetu koostamise protsessi juhtimine*

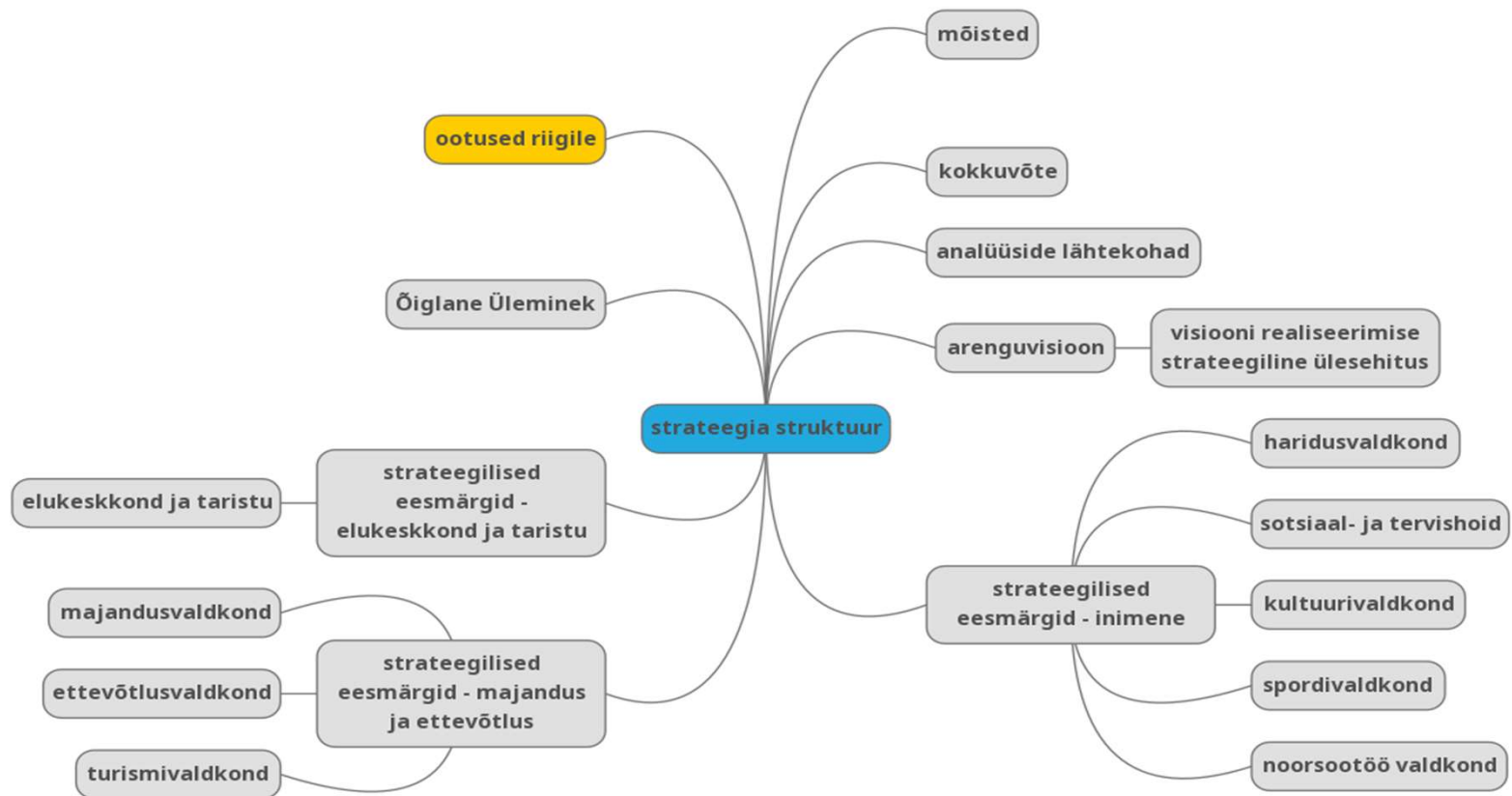
Protsessi senine toimimine

Mis edasi

Strateegia struktuur

Analüütiline pool

Järgnevate aastakümnete kõige olulisemaks väljakutseks on hakkamasaamine kliimaneutraalsele majandusmudelile üleminekuga ning väheneva põlevkivisektori asendamine samaväärset palka ja hõlmatust pakkuva mitmekesise hõivega. Tulemuseks peab olema uus jätkusuutlik sotsiaalmajanduslik mudel, mis toimiks piisavalt hästi selleks, et vältida suuremahulist väljarännet maakonnast ning sellega seotud tagajärgedega tegelemist.

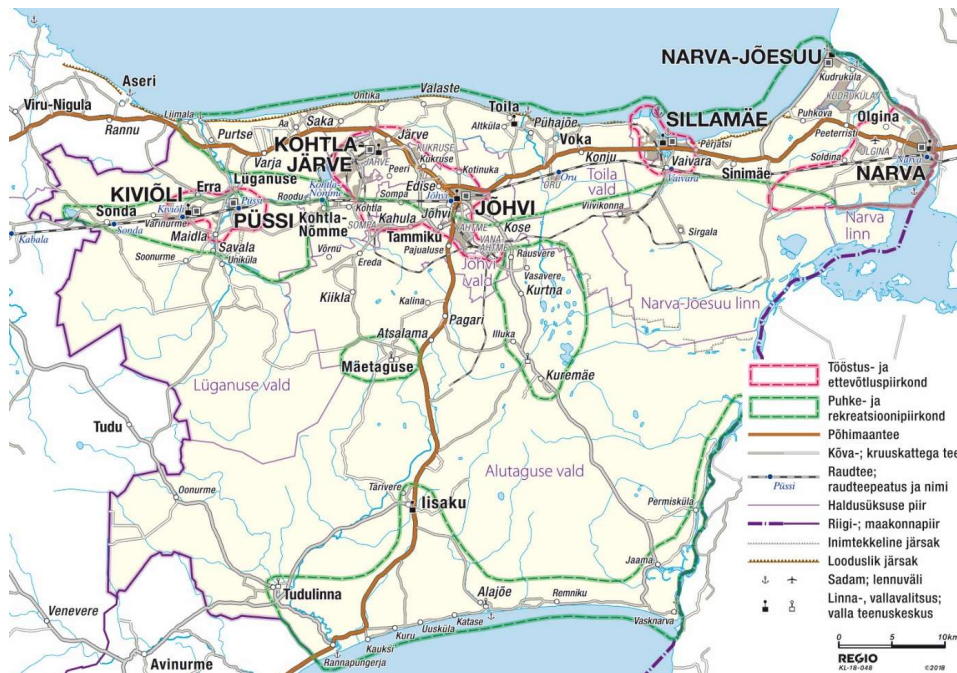
Põlevkivisektori kokku tõmbumise mõjusid uuris Praxis 2020 aastal

- http://www.praxis.ee/wp-content/uploads/2020/12/Lopparuanne_Polevkivitoostuse-kahanemise-mojud.pdf

Maakonna arengustrateegia lähteanalüüs

- <https://ivol.kovtp.ee/documents/9867329/27201460/IdaViru+strateegia+uuendatud+lahteanalyys.pdf/d349a92a-2b87-4c07-bdfa-1618222f4952>

Ruumiline pilt

Arenguvisioon

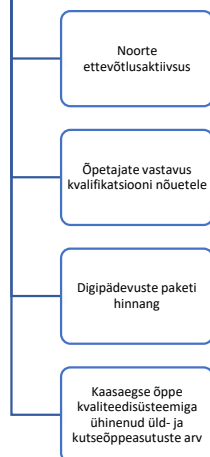
- **Ida-Virumaa on aastaks 2035 uue teadmiste põhise kliimasõbraliku majandusmudeli arendamise tunnustatud eestvedaja**
- **Maakonnas on teadus-, haridus- ja ettevõtluskogukonna toel hästi arenenud kliimasõbralik rahvusvaheliselt atraktiivne ja mitmekesine ettevõtlus**
- **Maakonna elukeskkond on inimkeskne, kaasaegse ja kvaliteetse elu- ja teeninduskeskkonnaga ning aktiivse haridus-, töö-, kultuuri- ja spordieluga.**
- **Maakond on seotud Soome lahe kasvupiirkonnaga kiirete ja kvaliteetsete raudtee, maantee, veeteede ja õhuühenduste sujuvalt toimivate võrgustike kaudu.**

Inimene - haridus; sotsiaal- ja tervishoid

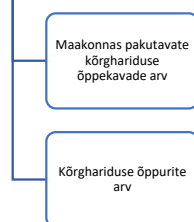
Haridusvaldkonnas tuleb viia läbi rohepööre, mis eeldab iihelt poolt muutusi haridusvaldkonna füüsilise ressursi haldamises ning selle kliimasõbralikkuses, kuid teiselt poolt veel olulisemana on vajalik kliimasõbralike hoiakute juurutamine noorte ja täiskasvanute hulgas. Maakonna haridusvaldkond toetab maakonna institutsionaalse rohevõrgustiku kujunemist ja toimimist. Läbi haridusvaldkonna kasvab teadlikkus rohepöördest ja ka õiglasest üleminekust.

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas haakub rohepöördega eelkõige energiatõhususe kasvatamine valdkonna infrastruktuuris, kliimasõbralikud kogukonnapõhised lahendused.

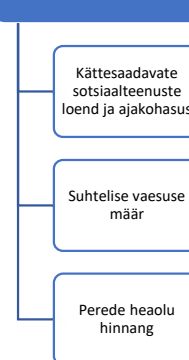
Aastaks 2035 pakutakse Ida-Viru maakonnas individuaalsetel õpiradadel põhinevat teadmiste põhise säästva arengu põhimõtteid järgivat kvaliteetset haridust. Haridus Ida-Virumaal annab lisaks valdkondlikele teadmiste võimekuse hakkamasaamiseks erinevates keelekeskkondades, IT pädevused ja ettevõtliku ellusuhtumise

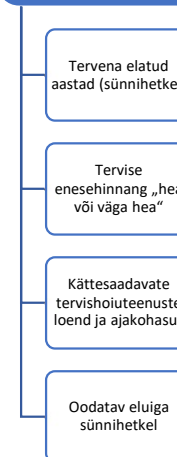
Aastaks 2030+ on Ida-Viru maakond rahvusvaheliselt tuntud ja atraktiivne koht kõrghariduse omandamiseks.

Aastaks 2030+ toimib maakonnas ühtne hästi kättesaadav teenuste võrgustik, kus kasutatakse teenuste pakkumisel kogukonna, omavalitsuste, era- ja vabasektori ning kõrgema tasandi tervishoiuteenuste sünergia võimalusi. Võimestatud (sh koolitatud, tunnustatud, kokkusaamispunktidega) inimesed ja organisatsioonid soodustavad kogukondade arengut, leevendades sotsiaalvaldkonna probleeme ja edendades kaasaegse elukeskkonna teket.

Aastaks 2035 on Ida-Virumaal mitmekesised, kvaliteetsed ja mõistliku aja jooksul kättesaadavad tervisteenused.

Inimene kultuur; sport

Kultuurivaldkonnal on oluline osa iihiskondliku teadvuse kujundamisel ning rohepöörde ja kliimatemaatika kajastamine ja tutvustamine võiks olla valdkonnas olulisteks sõnumiteks. Kultuurivaldkonna tegijad on maakonnas arvamusiidriteks ning nende seisukohad rohepöörde ja õiglase ülemineku osas on kindlasti olulised. Samuti on valdkonna jaoks oluline füüsilise ressursi energiasäästlikkus. Loomemajandussektoris nagu ka teistes majandussektorites tuleb orienteeruda kliimasõbralikele rohelistele lahendustele.

Spordivaldkonna kokkupuude rohepöördega toimub ennekõike valdkondliku infrastruktuuri energiatõhususe kontekstis. Samas on edukad sportlased ka arvamusiidrid, kes saavad olla kliimasõbralikkuse saadikuteks.

Aastaks 2030+ toimib Ida-Viru maakonnas loodussõbralik rahvusvaheline ja mitmekesine kultuurielu, maakonnas toimivad maakondliku kokkuleppe alusel ühiselt olulised kultuuriobjektid.

Ida-Virumaal toimib 2035 aastal mitmekesine ja äärmiselt edukas loomemajanduse klaster

Loomemajandusettevõtte arv ja käive

Aastaks 2035 pakub Ida-Virumaa mitmekesiseid liikumis- ja sportimisvõimalusi nii oma maakonna liikumishuvilistele kui ka maakonnavälistele sportlastele ja liikumishuvilistele. Maakonnas toimuvad atraktiivsed üle-eestilised või rahvusvahelised spordiüritused, mis kutsuvad maakonda inimesi väljastpoolt.

Inimene - noorsootöö

Noorsootöö valdkond suhestub olulisel määral rohepöördega. Noored on enim kliimaprobleemidest teadlikud ning nende teadlikkust ning motivatsiooni saab kasutada laiemas iihiskondliku teadlikkuse kujundamisel. Noorte ja noorsootöö võrgustiku toel saab välja kujundada maakondlikku rohevõrgustikku, mis toetaks rohepööret.

Noorsootöö osapoolte koordineeritud jõupingutused loovad olukorra, kus noored osalevad aktiivselt ning tulemuslikult kogukonna ja omavalitsuse elus.

Maakondliku võrgustikuga liitunud noorsootööga seotud asutused ja projektid

Noortevolikogude arv

Eriala kvalifikatsiooniga noorsootöötajad (eriala kõrgharidus ja/või noorsootöötaja kutse)

Täiend- ja tasemeõpes osalenud noorsootöötajate arv viimase kolme aasta jooksul

Majandus- ja ettevõtlus – majandus; ettevõtlus

Majandusvaldkond on rohepöörde esimene siht. Valdkonna toimimine tuleb ümber kujundada kasvuhoonegaaside emiteerimisel kliimaneutraalseks ning valdkonna kasv tuleb lahti siduda loodusressursside kasutamisest. Valdkonna – eelkõige energeetika ja energiatõhususe valdkondades ümberkujundamist käsitleb põhjalikumalt maakonna roheplaan (plaan G)

Ettevõtlusvaldkonda mõjutab rohepööre otseselt, valdkonna arendamisel on oluline mitmekesistada maakonna ettevõtlust eelkõige selliste ettevõtetega, mis tegutsevad kliimasõbralikult ning on seetõttu pikemas perspektiivis konkurentsivõimelised. Maakonnas tuleb tekitada rohetechnoloogiasektor.

Aastaks 2030+ toimib Ida-Virumaal mitmekesine, tugevatel ettevõtlikkushoiakutel tuginev ning suure lisandväärtuse loomist soodustav ettevõtluskeskkond.

Maakonna SKP ja maailmaturu nafta hinna korrelatsioon

Keskmine brutokuupalk

Ettevõtlusaktiivsus

Ettevõtete müügitulu (20 ja enam töötajat)

Teenuste sektori maht jooksevhindades

Hõive määr (vanus 16 kuni pensioniliga)

Ida-Virumaa ettevõtlus on mitmekesine, innovatiivne ja konkurentsivõimeline

Ettevõtete müügitulu

B plaani mõõdikud

C plaani mõõdikud

Majandus ja ettevõtlus – turism

Rohepöörde mõjud turismisektoris alles hakkavad tunda andma, seetõttu on turismisektori arendamisel teadlikult kujundada teenuste kliimasõbralikkust ning olla valmis rohepöördest tulenevate turistide liikumise muutusteks, samuti kui turismiteenuste nõudluse muutusteks.

Aastaks 2030+ on Ida-Viru maakond Tallinna järel esimene turismisihtkoht Eestis.

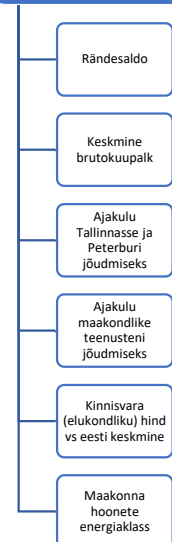
Majutatute
ööbimiste arv

Voodikohtade
arv

Elukeskkond ja taristu

Elukeskkonna ja taristu kujundamisel tuleb muuta senist lähenemist kliimasõbralikumaks, see tähendab kergliiklusvõimaluste avardamist, elektriautode kasutamise hõlbustamist, energiatõhusust hoonete renoveerimisel, kliimasõbraliku ühistranspordi ja üldise taristu kujundamist.

Aastaks 2030+ on Ida-Viru maakonnal keskkonnasõbralik, kaasaegne ja kvaliteetne elukeskkond, mis tugineb puhtale looduskeskkonnale, moodsale ja mitmekesisele taristule ning kaasaegsetele energialahendustele. Elukeskkond toetab ettevõtlus-, haridus-, sotsiaal- ja muude valdkondade toimimist.

Õiglase Üleminek

Läbirääkimiste protsessis on õiglase ülemineku programmi kavandatud järgmised meetmed:

- Ida-Viru tööstuse investeeringute toetus
- Ida-Viru ettevõtluse teadmismahukuse kasvatamise toetus
- Ettevõtluse mitmekesistamise tugiteenused
- Väikeettevõtluse toetus
- Töölt-tööle liikumise ning töötajate ümberprofileerimise toetused põlevkivisektori töötajatele
- Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses
- Kaugkütte lahti sidumine põlevkivist
- Põlevkivi kaevandamise ja töötlemisega seotud keskkonnaprobleemide lahendamine ja tervisekahjude vähendamine
- Ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja terviseteenuste arendamine
- Omavalitsuste ja keskvalitsuse investeeringud sotsiaalse sidususe suurendamiseks
- Piirkondlike algatuste toetus õiglaseks üleminekuks